

LẠC QUAN CÁCH MẠNG – PHẨM CHẤT ĐẶC SẮC CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

REVOLUTIONARY OPTIMISM - THE UNIQUE QUALITY
OF THE PRESIDENT HO CHI MINH

NGUYỄN XUÂN TẾ^(*)

TÓM TẮT: Lạc quan cách mạng là phẩm chất đặc sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Có được niềm lạc quan không giới hạn đó, chính vì Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nắm vững quy luật của sự vận động phát triển thời cuộc và luôn làm chủ quy luật đó. Bài viết trình bày tinh thần lạc quan cách mạng trong một số bài thơ chúc Tết của Chủ tịch Hồ Chí Minh giai đoạn 9 năm kháng chiến chống thực dân Pháp thần thánh của dân tộc ta.

Từ khóa: Hồ Chí Minh, lạc quan cách mạng, thơ chúc Tết của Bác, cuộc kháng chống Pháp.

ABSTRACT: Revolutionary optimism is the unique quality of President Ho Chi Minh. To have this unlimited optimism, President Ho Chi Minh always grasped the rule of the development of the time and always master the rules. The paper presents the spirit of revolutionary optimism in some of the poems of President Ho Chi Minh during the 9-year war against the French colonialism of our nation.

Key words: President Ho Chi Minh, revolutionary optimism, poetry of Ho Chi Minh, the war against France.

Xuân Đinh Dậu 2017, nhân dịp Tạp chí Khoa học, Đại học Văn Lang ra số đầu tiên, tôi viết bài “Văn hóa chính trị Hồ Chí Minh”, nói về phẩm chất bao trùm của Hồ Chí Minh - đó là lòng yêu nước, thương dân, suốt đời vì dân, vì nước, đó cũng chính là văn hóa chính trị Hồ Chí Minh [8]. Vào những ngày đầu Xuân Mậu Tuất 2018, đọc các bài thơ chúc Tết của Bác (22 bài được viết từ năm 1942 đến 1969), lại thấy ngời sáng một phẩm chất đặc sắc - đó là niềm lạc quan cách mạng không bờ bến của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Ngày 19-12-1946, Bác đọc *Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến* - nay đã trở thành quốc bảo của đất nước, toàn dân tộc đã đi vào cuộc trường chinh thần thánh 9 năm kháng chiến chống thực dân Pháp. Biết bao khó khăn của cuộc đọ sức “châu chấu đá voi”, nhưng mở đầu *Thơ chúc Tết năm Đinh Hợi (1947)*, vẫn tỏa sáng niềm lạc quan không giới hạn:

^(*) PGS.TS. Tổng Biên tập Tạp chí, Email:nguyenxuante@yahoo.com

*“Cờ đỏ sao vàng tung bay trước gió,
Tiếng kèn kháng chiến vang dậy non sông.
Toàn dân kháng chiến, toàn diện kháng chiến,
Chỉ ta đã quyết, lòng ta đã đồng.*

...

Sức ta đã mạnh, người ta đã đông” [4]

Khí thế hào sảng như vậy, thì niềm tin là tất thắng:

*“Trường kỳ kháng chiến, nhất định thắng lợi!
Thống nhất độc lập, nhất định thành công!”*
[4, tr.129]

Năm 1948, bước vào Xuân Mậu Tý:

*“Năm Hợi đã đi qua
Năm Tý vừa bước đến
Gửi lời chúc đồng bào,
Kháng chiến được thắng lợi”* [6, tr.56]

Lời chúc và niềm tin ấy dựa trên những yếu tố cực kỳ quan trọng:

*“Toàn dân đại đoàn kết
Cả nước dốc một lòng
Thống nhất chắc chắn được,
Độc lập quyết thành công”* [6, tr.56]

Năm 1950, cuộc kháng chiến chống Pháp bước sang giai đoạn mới. Cục diện mới đòi hỏi cả nước phải chuẩn bị tinh thần và lực lượng để mau chóng chuyển sang tổng phản công. *Thư chúc mừng năm mới* của Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng tràn đầy một niềm tin vững chắc:

*“Năm mới là một năm quyết định
Mỗi người, mỗi ngành, mỗi nơi đều phải cố
gắng làm tròn bốn phận, thì năm mới chắc
là một năm đại thắng lợi”* [2]

Cũng chính Xuân năm ấy, Bác tròn sáu mươi tuổi:

*“Sáu mươi tuổi hãy còn xuân chán,
So với ông Bành vẫn thiếu niên.
Ăn khỏe, ngủ ngon, làm việc khỏe,
Trần mà như thế kém gì tiên!”* [7, tr.60]

Xuân Nhâm Thìn 1952, *Thơ chúc Tết của Bác*, nhìn lại chặng đường cả dân tộc đã đi qua:

*“Xuân này, Xuân năm Thìn
Kháng chiến vừa 6 năm
Trường kỳ và gian khổ
Chắc thắng trăm phần trăm”* [3]

Niềm tin thắng lợi đó đã được khẳng định đanh thép, bởi lẽ:

*“Chiến sĩ thi giết giặc
Đồng bào thi tặng gia
Năm mới thi đua mới
Thắng lợi ắt về ta”* [3]

Cũng mùa Xuân Nhâm Thìn ấy, với bút danh C.B. trên Báo Nhân Dân, số 46, ngày 21-2-1952, Bác đã viết bài: *Lòng tin tưởng*. Nói về cuộc kháng chiến chống Pháp trường kỳ gian khổ, Bác đã viết: *“So sánh lực lượng địch và ta...những kẻ nhút nhát đã thốt ra: “Kháng chiến là lấy trứng chọi với đá”. Nhưng nhân dân ta, quân đội ta và Chính phủ ta vẫn kiên quyết kháng chiến, mà kháng chiến ngày càng mạnh, càng thắng.*

Đó là vì lòng tin tưởng” [1]

Năm 1953, với tiêu đề *Chúng tôi vững tin vào thắng lợi cuối cùng của mình* (Thư từ Việt Nam) với bút danh là DIN, Bác đã viết bài cho Tuần báo *Vì một nền hòa bình lâu dài*, vì một nền dân chủ nhân dân, bản tiếng Pháp, số 250, ngày 21-8-1953. Bài báo khẳng định: *“Chúng tôi không say sưa với thắng lợi và không đánh giá quá thấp*

kẻ địch, nhưng chúng tôi tự cảm thấy ngày càng mạnh lên, ngày càng thêm vững tin vào thắng lợi cuối cùng của chúng tôi” [9, tr.109]

Và thắng lợi cuối cùng đã đến chưa đầy một năm sau đó, ngày 7-5-1954, chúng ta đã chiến thắng oanh liệt thực dân Pháp ở Điện Biên Phủ:

*“Chín năm làm một Điện Biên
Nên vành hoa đỏ, nên thiên sử vàng”*

Có được niềm lạc quan không bờ bến đó, chính vì Hồ Chí Minh luôn nắm vững quy luật của sự vận động phát triển thời cuộc và làm chủ quy luật đó. Dầu phải vượt qua muôn trùng khó khăn, thử thách, nhưng với niềm tin vào thắng lợi cuối cùng, nắm chắc quy luật và làm chủ quy luật, nhất định:

*“Tiến lên!
Toàn thắng ắt về ta!”* [5]

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. C.B. (1952), *Lòng tin tưởng*, Báo Nhân dân, số 46, ra ngày 21-2-1952.
2. Hồ Chí Minh (1950), *Thư chúc mừng năm mới*, Báo Sự thật, số 126, ngày 6-1-1950.
3. Hồ Chí Minh (1952), *Thơ chúc Tết*, Báo Nhân dân, số 42, ra ngày 24-1-1952.
4. Hồ Chí Minh (1958), *Những lời kêu gọi của Hồ Chủ tịch*, Nxb. Sự thật, Hà Nội.
5. Hồ Chí Minh (1968), *Chúc mừng năm mới Xuân 1968*.
6. Hồ Chí Minh (1970), *Thơ*, Nxb. Văn học, Hà Nội.
7. Hồ Chí Minh (1975), *Thơ*, Nxb. Văn học, Hà Nội.
8. Nguyễn Xuân Tế (2017), *Văn hóa chính trị Hồ Chí Minh*, Tạp chí Khoa học Đại học Văn Lang, số 01/01-2017.
9. Nhiều tác giả (2008), *Những chuyện kể về Tinh thần lạc quan, vượt khó của Bác Hồ*, Nxb. Lao động, Hà Nội.

Ngày nhận bài: 05/02/2018. Ngày biên tập xong: 20/02/2018. Duyệt đăng: 17/3/2018.